

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 15105

гр. София, 18.02.2022 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 145 СЪСТАВ, в закрито заседание на осемнадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ВАЛЕРИЯ Р. ДИЕВА

като разгледа докладваното от ВАЛЕРИЯ Р. ДИЕВА Частно гражданско дело № 20211110146837 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 417 и сл. ГПК.

Образувано е по заявление на *** срещу М. Б. Л., *** за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист за солидарното осъждане на длъжниците да заплатят на заявителя следните суми:

- сумата от **67 000 лв.** – неплатена главница по договор за заем № 255-СФ-05.10.2018 г., обезпечен с договор за учредяване на договорна ипотека, обективиран в нотариален акт № 49, том V, рег. № 16132, дело № 778 от 05.10.2018 г. по описа на нотариус *** – помощник-нотариус, вх. рег. № 65822, акт № 155, том XXXII, дело № 47490 на Служба по вписванията – гр. София, т. 2 от същия;

- сумата от **7 342.26 лв.** – договорна възнаградителна лихва за периода от 05.01.2021 г. до 26.07.2021 г. по посочения договор за заем, т. 2 от нотариалния акт за учредяване на договорна ипотека в размер на 20% на годишна база;

- сумата от **148.89 лв.** – законна (мораторна) лихва за забава върху главницата по договора за заем за периода от 26.07.2021 г. до датата на подаване на заявлението (09.08.2021 г.), т. 2 от нотариалния акт за учредяване на договорна ипотека;

- сумата от **3 000 лв.** – неплатена главница по договор за заем № 254-СФ-04.10.2018 г., обезпечен с договор за учредяване на договорна ипотека, обективиран в нотариален акт № 49, том V, рег. № 16132, дело № 778 от 05.10.2018 г. по описа на нотариус *** – помощник-нотариус, вх. рег. № 65822, акт № 155, том XXXII, дело № 47490 на Служба по вписванията – гр. София, т. 1 от същия;

- сумата от **336.67 лв.** – договорна възнаградителна лихва за периода от 05.01.2021 г. до 26.07.2021 г. по посочения договор за заем, т. 1 от нотариалния акт за учредяване на договорна ипотека в размер на 20% на годишна база;

- сумата от **6.67 лв.** – законна (мораторна) лихва за забава върху главницата по договора за заем за периода от 26.07.2021 г. до датата на подаване на заявлението (09.08.2021 г.), т. 1 от нотариалния акт за учредяване на договорна ипотека.

Като документ, на който се основават вземанията по смисъла на чл. 417 ГПК заявителят е посочил Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека от 05.10.2018 г.,

вх. рег. № 65822, акт № 155, том XXXII, дело № 47490 на Служба по вписванията – гр. София, където са обективирани текстовете на двата договора за заем от 04.10.2018 г. и 05.10.2018 г. Едновременно с това са представени и договорите за заем, обективирани в два отделни писмени документа – Договор за заем № 255-СФ-05.10.2018 г. и Договор за заем № 254-СФ-04.10.2018 г. Представени са и два броя уведомителни писма от ***, адресирани единствено до длъжника М. Б. Л., получени от последния на 26.07.2021 г.

Съдът, като разгледа подаденото заявление и приложените към него документи, намира, че същото подлежи на частично отхвърляне по следните съображения:

Съгласно чл. 417, т. 3 ГПК заявителят може да поиска издаване на заповед за изпълнение и когато вземането, независимо от неговата цена, се основава на нотариален акт, спогодба или друг договор, с нотариална заверка на подписите относно съдържащите се в тях задължения за заплащане на парични суми или други заместими вещи, както и задължения за предаване на определени вещи.

Според изричната разпоредба на чл. 417, т. 6 ГПК заявителят може да поиска издаване на заповед за изпълнение, когато вземането се основава на договор за залог или ипотечен акт по чл. 160 и чл. 173, ал. 3 ЗЗД. Съгласно чл. 173, ал. 3 ЗЗД, ако вземането е за определена парична сума или ако за него е уговорена парична неустойка, кредиторът може въз основа на акта за вписването на ипотеката да поиска издаване на заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 418 ГПК.

В случая документът, въз основа на който *** основава искането си за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист, е Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека от 05.10.2018 г., вх. рег. № 65822, акт № 155, том XXXII, дело № 47490 на Служба по вписванията – гр. София, където са обективирани текстовете на двата договора за заем от 04.10.2018 г. и 05.10.2018 г. Съдът е длъжен да обсъди предпоставките за издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист с оглед изискванията на закона като прецени редовен ли е от външна страна ипотечният акт и дали удостоверява определено по размер парично вземане на заявителя към длъжниците, което подлежи на принудително изпълнение.

Настоящият съд намира, че представеният от заявителя Нотариален акт за учредяване на договорна ипотека е предвидено от закона и редовно от външна страна изпълнително основание, доколкото в същият са инкорпорирани двата договора за заем – договор за заем № 255-СФ-05.10.2018 г. и договор за заем № 254-СФ-04.10.2018 г., сключени между заявителя и длъжниците. Ипотечният акт, на който се позовава заявителят, установява съществуването на вземанията му по договор за заем № 255-СФ-05.10.2018 г. и договор за заем № 254-СФ-04.10.2018 г. и обезпечаването на задълженията с учредена договорна ипотека, поради което съдът приема, че е налице определеност на обезпечените вземания чрез посочване на правопораждащите ги юридически факти, тяхното съдържание, размер и изискуемост, както и възможността на кредитора да прекрати едностранно договора, обявявайки го за предсрочно изискуем.

В подаденото заявление кредиторът се позовава на настъпила предсрочна изискуемост на цялото вземане по всеки от двата договора – право, изрично предвидено във всеки от двата договора за заем, поради неплащане на дължимите вноски от длъжниците в уговорените срокове.

Предсрочната изискуемост представлява изменение на договора, което за разлика от общия принцип в чл. 20а, ал. 2 in fine ЗЗД настъпва с волеизявление само на едната от страните. Съобразно т. 18 на ТР № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. по тълк.дело № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, ако предсрочната изискуемост е уговорена в договора при настъпване на определени обстоятелства или се обявява по реда на чл. 60, ал. 2 ЗКИ, правото на кредитора следва да е упражнено **преди** подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение,

като кредиторът трябва да е уведомил длъжника за обявяване на предсрочната изискуемост на кредита. Уведомяването на длъжника за обявяването на предсрочната изискуемост на договора за заем (кредит) представлява **елемент от фактическия състав**, без който не може да се постигне изменението на договора и да настъпи предсрочната изискуемост на съответния договор.

По делото, на л. 54 – л. 57, са приложени доказателства, видно от които кредиторът е уведомил длъжника М. Б. Л. за настъпилата предсрочна изискуемост, но не и солидарните длъжници ***. Надлежното обявяване на кредита за предсрочно изискуем спрямо единия длъжник не прави кредита предсрочно изискуем и спрямо другите солидарно задължени лица. В случая не сме в хипотеза на съществуващо главно вземане, обезпечено чрез поръчителство, а на съществуване на главно вземане паралелно спрямо две отделни лица. Неуведомяването на единия длъжник не може да реализира последиците на договорното изменение и да доведе до превръщането на заема за предсрочно изискуем спрямо него.

В този смисъл и решение № 41 от 29.05.2017 г. по т. д. № 60106/2016 г. на II г. о. на ВКС, според което „солидарният длъжник участва в договора заедно и наред с кредитополучателя. В отношенията с кредитора той се намира в същото положение, в каквото и кредитополучателя. Затова той разполага с всички права и задължения на кредитополучател, включително нему също се дължи уведомяване за настъпване предсрочна изискуемост на кредита“. Със същото решение ВКС категорично застъпва и становището, че дори двамата кредитополучатели да се съпружи това не освобождава кредитора от задължението да уведомява всеки един от тях отделно за всички промени в договорните отношения, в това число и за предсрочната изискуемост на кредита.

Посочените постановки следва аналогично да се приложат и по отношение на процесните договори за заем, сключени между *** и М. Б. Л., ***. Следователно в конкретния случай е необходимо кредитодателят-заявител да е уведомил не само М. Б. Л., но и другите длъжници – ***, за настъпилата предсрочна изискуемост.

Независимо от това няма пречка съдът въз основа на приложените по делото документи да констатира кои са падежиралите към датата на подаване на заявлението вноски и да издаде заповед за изпълнение и изпълнителен лист за тях срещу ***.

От представения на л. 11 – 16 от делото договор за заем № 255-СФ-05.10.2018 г., обезпечен с договор за учредяване на договорна ипотека, обективиран в нотариален акт № 49, том V, рег. № 16132, дело № 778 от 05.10.2018 г., се установява, че размерът на заетата сума е 67 000 лв., срокът на договора е 60 месеца, с дата на първа погасителна вноска – 05.11.2018 г., и крайна дата за връщане на цялата сума: 15.10.2023 г., като размерът на ежемесечните вноски е 1116.67 лв. Изрично е уговорено, че през целия срок на заема заемополучателят погасява само дължимата лихва, а главницата в нейния пълен размер се дължи в края на срока, уговорен между страните, с изключение на случаите на предсрочно прекратяване на договора. Съдържанието на договора за заем е възпроизведено в нотариалния акт за учредяване на ипотека – документ по чл. 417 ГПК.

Видно от приложения погасителен план, към 09.08.2021 г. (датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК в съда чрез куриерска фирма), падежирали са всички вноски от 05.11.2018 г. до 05.08.2021 г. вкл. в общ размер на 37 966.78 лв. От тях са заплатени първите 27 по твърдения на заявителя. Така, незаплатени са вноските от 28 до 34 включително. Заявителят обаче има право да получи и претендира единствено договорната лихва за периода от 05.01.2021 г. до 26.07.2021 г., в размер на **7342.26 лв.**, поради което заявлението следва да бъде уважено в тази част изцяло.

Заявлението в частта, в която е подадено срещу длъжниците ***, за сумата от 67 000 лв. – солидарно дължима с М.Л. главница, следва да се **отхвърли – вноската е с падеж 05.10.2023 г. – дата, която все още не е настъпила.**

Заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК следва да се издаде за предсрочно изискуема главница в размер на 67 000 лв., дължима от М. Б. Л., както и за договорната лихва в размер на 7342.26 лв., дължима солидарно от М. Б. Л., ***.

Що се отнася до претендираната сума от 148.89 лв. – законна лихва, то съдът намира, че заявлението в тази част **следва да се отхвърли и срещу тримата длъжници** по следните съображения:

Съгласно чл. 417, т. 3 ГПК заявителят може да поиска издаване на заповед за незабавно изпълнение, когато вземането, независимо от неговата цена, се основава на нотариален акт, спогодба или друг договор, с нотариална заверка на подписите относно съдържащите се в тях задължения за заплащане на парични суми или други заместими вещи, както и задължения за предаване на определени вещи.

Следователно задължението, за което се иска издаване на заповед за незабавно изпълнение, **следва да произтича непосредствено** от представения документ, от който следва да се установява не само основанието, но и размера на вземането (определен или определяем), а също така неговата ликвидност и изискуемост (освен в хипотезата на чл. 418, ал. 3 ГПК), както и материалната легитимация на заявителя.

Заповед за незабавно изпълнение **по чл. 417 ГПК за лихви за забава за период преди подаване на заявлението не може да се издава** (така – задължителните указания, дадени с Тълкувателно решение №4/2013 г. на ВКС-ОСГТК, т.4а, изр.II) – освен ако такова вземане е отразено в самия документ по чл. 417 ГПК (но в този случай това вземане има характер на **мораторна неустойка**, а не на лихва, каквато се претендира в настоящото производство).

В настоящия случай в представения нотариален акт за договорна ипотека няма уговорка за мораторна лихва или мораторна неустойка за периода след прекратяване на договорите, респ. след обявяване на предсрочната изискуемост.

Следователно това вземане на заявителя не може да се реализира в производството по чл. 417 ГПК.

Аналогични са разсъжденията на съда и що се отнася до другия договор за заем № 254-СФ-04.10.2018 г., обезпечен с договор за учредяване на договорна ипотека, обективиран в нотариален акт № 49, том V, рег. № 16132, дело № 778 от 05.10.2018 г. по описа на нотариус *** – помощник-нотариус, вх. рег. № 65822, акт № 155, том XXXII, дело № 47490 на Служба по вписванията – гр. София. Заявлението следва да бъде отхвърлено досежно главницата в размер на 3000 лв. в частта, в която тя се претендира да бъде заплатена солидарно от *** заедно с М. Б. Л., а по отношение на тримата длъжници – и в частта за сумата от 6.67 лв. – законна лихва.

Заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК следва да се издаде за предсрочно изискуема главница в размер на 3000 лв., дължима от М. Б. Л., както и за договорната лихва в размер на 336,67 лв., дължима солидарно от М. Б. Л., ***.

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК с вх. на СРС № 38819/10.08.2021 г., подадено чрез куриерска фирма на 09.08.2021 т. от ***, ЕИК 203806803, **в частта, в която** се иска издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу *** при условията на солидарност с М. Б. Л. за сумата от 67 000 лв. – неплатена главница по договор за заем № 255-СФ-05.10.2018 г., обезпечен с договор за

учредяване на договорна ипотека, обективиран в нотариален акт № 49, том V, рег. № 16132, дело № 778 от 05.10.2018 г. по описа на нотариус ***– помощник-нотариус, вх. рег. № 65822, акт № 155, том XXXII, дело № 47490 на Служба по вписванията – гр. София; **както и в частта, в която** се иска издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу *** при условията на солидарност с М. Б. Л. за сумата от 3000 лв. – неплатена главница по договор за заем № 254-СФ-04.10.2018 г., обезпечен с договор за учредяване на договорна ипотека, обективиран в нотариален акт № 49, том V, рег. № 16132, дело № 778 от 05.10.2018 г. по описа на нотариус ***– помощник-нотариус, вх. рег. № 65822, акт № 155, том XXXII, дело № 47490 на Служба по вписванията – гр. София.

ОТХВЪРЛЯ заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК с вх. на СРС № 38819/10.08.2021 г., подадено чрез куриерска фирма на 09.08.2021 т. от ***, ЕИК 203806803, **в частта, в която** се иска издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу Антоанета Бойчева Огнянова, Андреан Кирилов Лучев и М. Б. Л. за заплащане при условията на солидарност на сумата 148.89 лв. – законна (мораторна) лихва за забава върху главницата по договора за заем от 05.10.2018 г. за периода от 26.07.2021 г. до датата на подаване на заявлението (09.08.2021 г.); **както и в частта, в която** се иска издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу Антоанета Бойчева Огнянова, Андреан Кирилов Лучев и М. Б. Л. за заплащане при условията на солидарност на сумата 6.67 лв. – законна (мораторна) лихва за забава върху главницата по договора за заем от 04.10.2018 г. за периода от 26.07.2021 г. до датата на подаване на заявлението (09.08.2021 г.).

Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчването му на заявителя.

Съдия при Софийски районен съд: _____